LUMO

2

1. Jeesus-liikkeestä maailmanuskonnoksi

Jakautumista ja yhteyden rakentamista

- Kristinusko syntyi noin 2000 vuotta sitten Jeesuksen seuraajien uskosta hänen ylösnousemukseensa.
- Kristinuskoa levittivät aluksi varhaiset kristityt, kuten Paavali.
- Varhaisen lähetystyön seurauksena kristittyjen määrä kasvoi nopeasti Välimeren alueella.

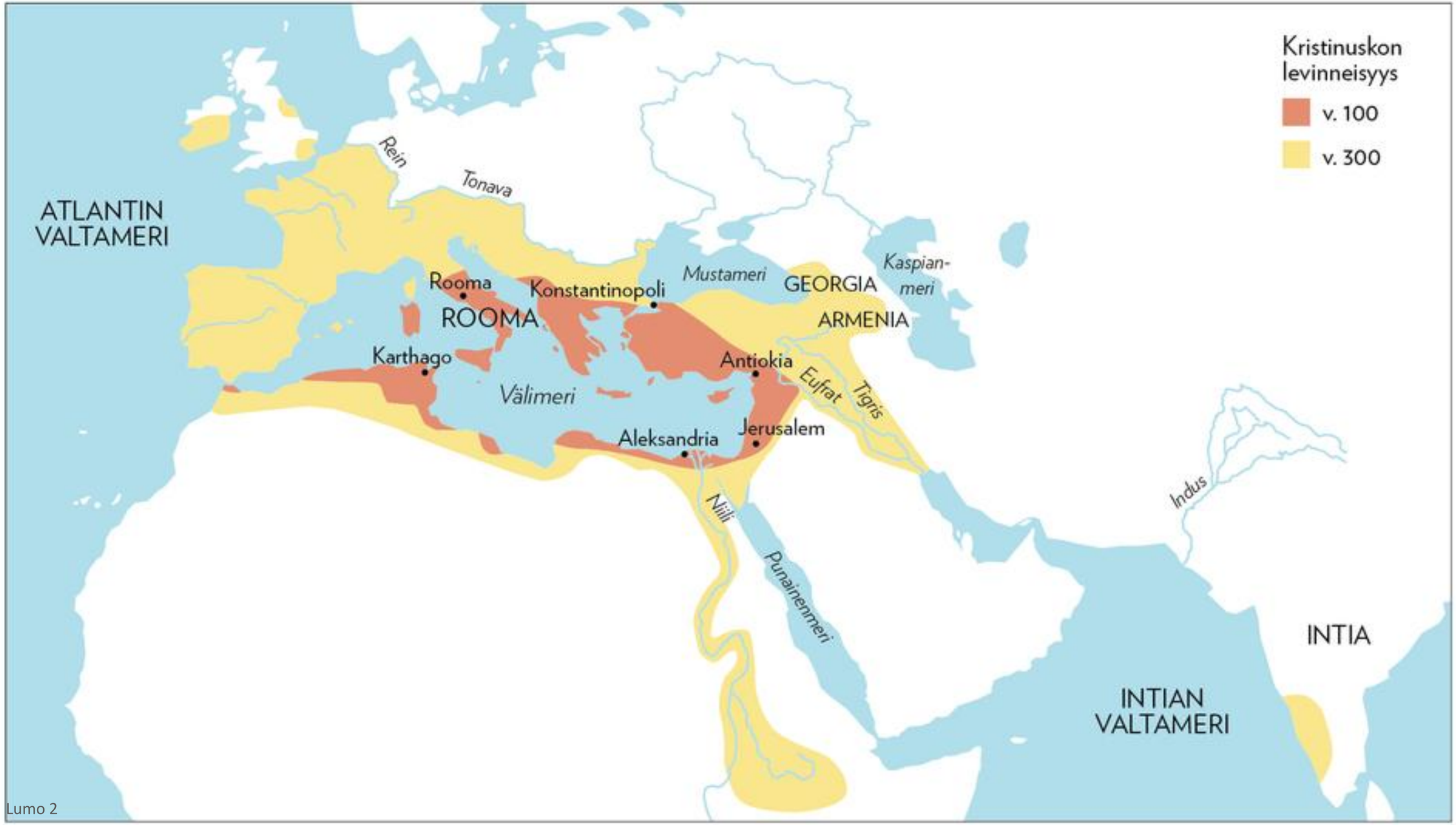
Kristinuskon levinneisyys
v. 100
v. 300
ATLANTIN VALTAMERI
Rein
Tonava
Rooma
ROOMA
Konstantinopoli
Mustameri
GEORGIA
Kaspian-meri
ARMENIA
Karthago
Antiokia
Eufrat
Tigris
Välimeri
Aleksandria
Jerusalem
Niili
Punainenmeri
Indus
INTIA
INTIAN VALTAMERI

Lumo 2

- Kristillisyys muotoutui erilaiseksi Rooman valtakunnan länsi- ja itäosissa. Vuonna 1054 kirkko jakautui idän ortodoksiseen ja lännen katoliseen kirkkoon.
- Reformaatio 1500-luvulla: syntyi luterilaisuus, reformoidut kirkot ja anglikaaninen kirkko sekä pienempiä liikkeitä.
- Kristillisiä ryhmiä on syntynyt eniten protestanttisten kirkkojen pohjalta.
- Kristillisiä ryhmiä on useita tuhansia, ja uusia syntyy jatkuvasti.

Kristinuskon muuttuvat kasvot

- Katolinen kirkko on suurin kirkkokunta.
- Noin 40 prosenttia kristityistä kuuluu protestanttisiin kirkkoihin.
  - Helluntailais-karismaattiset liikkeet ovat nopeimmin kasvava kristillinen suuntaus.
- Ortodoksisiin kirkkoihin kuuluu 10–15 prosenttia kristityistä. Suurin osa on Itä-Euroopassa.

- Kristittyjä yhdistävät esimerkiksi apostolinen uskontunnustus, kolminaisuusoppi, Raamattu, kaste, ehtoollinen ja vuotuiset juhlat.

- Kristinuskon painopiste on siirtynyt sadan viime vuoden aikana Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta muihin maanosiin.
- Sekularisaation myötä kirkkojen virallinen asema eurooppalaisissa yhteiskunnissa on heikentynyt. Uskonnosta on tullut yhä enemmän yksityisasia.

Kristinuskon asema vaihtelee eri maissa

- Enemmistö kristityistä elää maissa, joissa on laissa säädetty uskonnonvapaus. Kristittyjä kuitenkin vainotaan esim. Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä.
- Kirkon ja valtion suhde vaihtelee eri maissa.
  - Valtionkirkkojärjestelmässä tietyllä kirkolla on erityinen julkisoikeudellinen asema.
  - Vapaakirkot ovat oikeudelliselta asemaltaan yksityisiä, valtiosta riippumattomia.
  - Sopimussuhteessa kirkon ja valtion suhteet on määritelty erillisellä yhteistyösopimuksella.